

สรุปการวิจัยและขอเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาผลของประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลที่มีต่อสัจการแห่งตนตามการรับรู้ของผู้รับการฝึก

สมมุติฐานการวิจัย

นิสิตที่ได้รับประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลจะมีสัจการแห่งตนเพิ่มขึ้นมากกว่า นิสิตที่ไม่ได้รับประสบการณ์กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีอายุระหว่าง 18 - 23 ปี หรือมีอายุเฉลี่ย 20 ปี 9 เดือน จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาจากการรับสมัคร แล้วสุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม 2 ชนิดดังนี้

1) "แบบวัดลักษณะสัจการแห่งตน" ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามนี้มีจำนวน 134 ข้อ แต่ละข้อเป็นแบบคอมไพล์ - ไมไพล์ ใช้สำหรับทดสอบก่อนการทดลอง และทดสอบสัจการทดลอง

2) แบบสอบถามปลายเปิด แบบสอบถามนี้เป็นส่วนที่เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงความคิด ความรู้สึก และวิจารณ์อย่างเสรีในเรื่องลักษณะผู้นำกลุ่ม ลักษณะ

กิจกรรม เวลา สถานที่ ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับในแง่นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และข้อเสนอแนะ ซึ่งใช้ประเมินผลหลังจากเสร็จสิ้นการประชุมกลุ่มทันที

การดำเนินการวิจัย

1. เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้แก่แบบสอบถาม 2 ชนิด เทปบันทึกเสียง พร้อมเครื่องเล่นเทป ทั้งคิดต่อสถานที่และท่าหนะในการเดินทางล่วงหน้า
2. ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อหาความเชื่อถือได้และความตรงตามโครงสร้าง (construct validity)
3. ทดลองนำกลุ่มการเจริญส่วนบุคคล (pilot study) 1 ครั้ง
4. ดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้
  - 4.1 กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามวัดลักษณะสัจการแห่งตนใน ครั้งทดสอบก่อนการทดลอง (pretest)
  - 4.2 กลุ่มทดลองได้รับประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคล ตั้งแต่เช้าวันศุกร์ถึงเที่ยงวันอาทิตย์ รวมเวลาในการประชุมกลุ่ม 19 ชั่วโมง
  - 4.3 กลุ่มควบคุมไม่ได้รับประสบการณ์กลุ่ม
  - 4.4 ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมกลุ่ม กลุ่มทดลองตอบแบบวัดลักษณะสัจการแห่งตน ในครั้งทดสอบหลังการทดลอง (posttest) และแบบสอบถามปลายเปิด
  - 4.5 กลุ่มควบคุมตอบแบบวัดลักษณะสัจการแห่งตน ในครั้งทดสอบหลังการทดลอง (posttest)
  - 4.6 เก็บรวบรวมข้อมูล ทราบให้คะแนนค่าตอบจากแบบวัดลักษณะสัจการแห่งตน และแจกแจงความถี่ค่าตอบที่ตรงกันจากแบบสอบถามปลายเปิด แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์หขอมูล

1. หากคามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่เพิ่มขึ้น (gain scores) ในครั้งทดสอบก่อนการทดลอง และครั้งทดสอบ หลังการทดลองจากแบบวัดลักษณะสัจการแห่งคนทั้งของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

2. ใช้ค่าที (t - test) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากแบบ วัดลักษณะสัจการแห่งคนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยปรากฏว่า ลักษณะสัจการแห่งคนของกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับประสบการณ์ กลุ่มการเจริญส่วนบุคคล เพิ่มขึ้นมากกว่าลักษณะสัจการแห่งคนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และจากความรู้สึก ทักตนคติและข้อคิดเห็นในแบบสอบถามปลายเปิด ปรากฏว่าสมาชิกกลุ่มมีทัศนคติที่ดีต่อประสบการณ์กลุ่ม ทั้งข้อคิดและประโยชน์ที่มีต่อตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทางการวิจัย

1. ควรมีการติดตามผลผู้ที่ได้รับประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลเมื่อเวลา ยาวไปเป็นระยะ ๆ เช่น 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อจะได้ศึกษาว่ามีการ เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นต่อไปหรือไม่

2. ควรจะศึกษาผลของประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลที่มีต่อผู้รับการฝึก ในด้านอื่น ๆ อีกเช่น อัตมโนทัศน์ ความเชื่อมั่นในตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง และการ เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพเป็นต้น เนื่องจากผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ก่อนการประชุมกลุ่มสมาชิก กลุ่มไม่ค่อยกล้าแสดงออก ไม่ค่อยเชื่อมั่นในตนเอง แต่ภายหลังการประชุมกลุ่ม สมาชิก กลุ่มมีพฤติกรรมการแสดงออกเปลี่ยนแปลงไป

3. ควรจะได้อธิบายเปรียบเทียบระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกแตกต่างกันออกไป เช่น ช่วง 3 วัน 5 วัน และ 7 วัน หรือการฝึกสัปดาห์ละครั้งหรือสองครั้ง ครั้งละ 2-3 ชั่วโมงเป็นเวลา 6-10 สัปดาห์ว่าจะมีผลแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อจะได้นำกลุ่มไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมกับโอกาสหรือสภาพการณ์ที่เลือกอำนวยให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

4. ควรจะได้อธิบายวิจัยตัวแปรอื่น ๆ ในการประชุมกลุ่มการเจริญส่วนบุคคลให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น

4.1 เปรียบเทียบวิธีการนำกลุ่ม โดยมีผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดกิจกรรม (leader - structured) กับวิธีการนำกลุ่มโดยให้กลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทางกิจกรรม ซึ่งมีผู้นำกลุ่มคอยช่วยเหลือ (group -structured) และวิธีการนำกลุ่มแบบกึ่งผู้นำกลุ่มกำหนดแนวทาง (semi-structured) ว่ามีผลต่อการพัฒนาคุณภาพแตกต่างกันอย่างไร เนื่องจากผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการนำกลุ่มในครั้งทดลองนำกลุ่ม ซึ่งมีบรรยากาศเริ่มต้นกลุ่มในลักษณะกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่มีความรู้สึกขัดแย้งมากคล้ายถูกคุกคามความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ทำให้มีปฏิกริยาก่อต้านการประชุมกลุ่ม ซึ่งบรรยากาศการประชุมกลุ่มแตกต่างจากกลุ่มที่ผู้นำกลุ่มค่อนข้างมีบทบาทในการกำหนดแนวทางกลุ่มในครั้งคำเป็นผลการวิจัยอย่างเห็นได้ชัด

4.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการประชุมกลุ่มกับวิธีการนำกลุ่ม ให้กลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง (group-structured) คอยจากประสบการณ์ของผู้วิจัย ช่วงระยะเวลาสั้น ๆ (สองวันสองคืน) กลุ่มในลักษณะนี้ยังพัฒนาไปได้น้อยมาก กระบวนการพัฒนาของกลุ่มอาจกล่าวได้ว่าสมาชิกกลุ่มเพิ่งเริ่มรวมกันเป็นกลุ่ม (group harmony) หากขยายระยะเวลาออกไปอีก กลุ่มอาจจะพัฒนาต่อไปตามกระบวนการพัฒนาของกลุ่ม ดังเช่นที่โรเจอร์ (Rogers, 1970) เสนอไว้ในหนังสือ Carl

4.3 ศึกษาลักษณะสมาชิกของกลุ่มที่แตกต่างกันออกไป คือกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกันเป็นหนึ่งเดียว (homogeneous group) กับกลุ่มที่มีลักษณะพื้นฐานแตกต่างกัน (heterogeneous group) เช่นแตกต่างกันด้านวัย เพศ สาขาการศึกษา หรือสถาบัน ว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงลักษณะสัจการแห่งตนหรือไม่อย่างไร ภายหลังจากได้รับประสบการณ์กลุ่มการ เจริญส่วนบุคคล

5. แบบวัดลักษณะสัจการแห่งตนที่ใช้วัดความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังการฝึกได้แก่ควรปรับปรุงแบบสอบถามให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้มีเกณฑ์มาตรฐานที่จะใช้ในการจำแนกบุคคลที่บรรลุสัจการแห่งตนออกจากบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทางจิตน้อยอย่างชัดเจน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ หรือคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน หรือใช้แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือชี้แนะให้วัดการช่วยเหลือบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทางจิตน้อย ในหน่วยงานต่าง ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. สถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัยควรจัดกลุ่มการ เจริญส่วนบุคคลไว้เป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านจิตใจของผู้เรียน
2. องค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ควรจัดกลุ่มการ เจริญส่วนบุคคลเพื่อมุ่งส่งเสริมสัจการแห่งตนของบุคลากร อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของคนให้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ และยังส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น
3. แบบวัดลักษณะสัจการแห่งตนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้สามารถนำไปใช้วัดการเปลี่ยนแปลงสัจการแห่งตนภายหลังการฝึกได้